

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih Posamezna številka Din 1.—, tanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Alekšandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 88

Ljubljana, petek, dne 17. aprila 1931

Leto II.



Alcalá Zamora, voditelj republikancev v Španiji.

Odločilna preizkušnja MacDonaldove vlade

London, 16. aprila. AA. Današnja seja spodnje zbornice je bila odprta ob velikanskem zanimanju poslancev in javnosti. Državni podtajnik za Indijo je uvodoma odgovoril na interpelacijo o dogodkih v Cawnporeu in izjavil, da znaša število mrtvih 290 in da je bilo pri teh neredih ranjenih 965 oseb. Vlada je imenovala preiskovalno komisijo, ki naj dožene krivdo.

Nato je vodja konservativne stranke Baldwin stavil predlog, da vlada ne zasluži zaupanja zbornice, češ da ni izpolnila obljub, ki jih je dala o brezposelnosti za časa volitev. Med Baldwinovim govorom so delavski poslanci vpadali z ironičnimi medklici, dočim so konservativni poslanci svojem voditelju pritrjevali. Vlada, je nadaljeval Baldwin, je opustila vsak ukrep. Vlada ne zasluži zaupanja zbornice tudi zato ne, ker je vsa javnost prepričana o tem, da vlada ne more rešiti brezposelnostnega vprašanja. Zato je vsa država izgubila zaupanje vanjo.

Politični krogi se zavedajo, da bo glasovanje o Baldwinovem predlogu odločilnega pomena in da bo vlada podala ostavko, ako ostane v manjšini. Ostavka vlade pa bi pomenila nove volitve.

Madžarska vlada za monopol na izvoz žita

Budimpešta, 17. aprila. n. Listi poročajo, da se vlada resno bavi z mislijo, da proglasi monopol na izvoz žita. Poljedelski minister Mayer ni hotel javnosti izraziti svojega mnenja o tem vprašanju. Poljedelci in trgovci se zelo protivijo tej nameri madžarske vlade, ki bi na ta način deloma kršila načelo o svobodni trgovini.

Princ Amadeo Apulski v Trstu

Trst, 16. aprila. v. Včeraj popoldne ob 14.30 sta prispela v Trst savojski princ Amadeo Apulski in njegova soproga Ana. Sprejem je organizirala fašistovska stranka in mestna občina. Na postaji so se zbrali zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter mnogo ljudstva. Princ Apulski se je nastanil na gradu Miramar in namerava več časa ostati v Trstu, kjer je v garniziji 23. artiljerijske polk, ki mu je on poveljnik. S postaje je spreved avtomobilov krenil preko trga Goldeni in po Korzu na glavni trg. Kakor na postaji tako so tudi na glavnem trgu zastopniki oblasti pozdravljali princa in njegovo soprogo. Princ se je mudil nekaj časa na prefekturi, nato je krenil proti Barkovljam in Miramaru.

Italijansko odlikovanje našemu pomorščaku

Beograd, 16. aprila. AA. Minister prometa je dovolil upravitelju pristaniškega zastopništva v Komizi Pavlu Frki, da sprejme italijansko odlikovanje, ki mu je bilo podeljeno, ker je na razburkanem morju in v hudem vremenu rešil posadko italijanske jadrnice »Madona di Tersato«.

Smrt strica italijanskega kralja

Turin, 16. aprila. v. Snoči ob 22.30 je Genovskega vojvoda zadela srčna kap. Princ Tomaž Albert Viktor Savojski, vojvoda genovski, se je rodil v Turinu 1. 1854. in bil brat kraljice Margerite in stric sedanjega italijanskega kralja. Po činu je bil admiral. Udeležil se je vojne kot general.

Nove smrtne obsodbe v Rusiji

Moskva, 16. aprila. AA. V Dnjepropetrovsku je bil končan proces proti 68 trgovcem z žitom in veletrgovcem. Obtoženci so sodelovali v nakupnih organizacijah sovjetske žitne trgovine. Pri tem poslu so ravnali proti sovjetski vladi in sabotirali njene načrte. Prodajalcem so izstavljali potrdila, samo da bi jim ne bilo treba izročiti predpisanih količin žita. Deset obtožencev je bilo obsodjenih na smrt.

Naraščajoča zmešnjava v španski republiki

Kraljevska rodbina je prispela včeraj na francoska tla - Katalonija si je ustanovila lastno vlado - Komunistični izgredi v več mestih - Beg kapitala

Pariz, 16. aprila. AA. Iz Seville poročajo, da je prišlo v minuli noči do komunističnih demonstracij pred artiljerijsko vojašnico. Demonstranti so zahtevali orožja za borbo proti meščanski gardi. Streljali so z revolverji na vojašnico. Vojaki so odgovorili s streljanjem iz pušk. En komunist je bil težko ranjen. Demonstranti so oropali neko trgovino z živežem. Zato je bilo proglašeno obsedno stanje in s tem se je vrnil red in mir.

Barcelona, 17. aprila. AA. Med komunisti in republikanci so bili hudi poulični boji. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih. Množica je naskočila jetnišnico in izpustila na prostost tudi obsojene zločince.

Polkovnik Macia je izjavil novinarjem, da je njegov ideal federativna iberška republika.

Pariz, 17. aprila. Havas poroča iz Barcelone, da je vojaški guverner Katalonije odredil, da se izpustijo na svobodo vsi vojaški jetniki.

Madrid, 17. aprila. n. Poleg incidentov, ki so nastali v Vigu in Barceloni, se sedaj širijo vesti, da so se spopadli tudi v Tetuanu dve skupini manifestantov in nasprotnikov. Pri tem je bilo baje 5 mrtvih in 90 več ali manj težko ranjenih.

Pariz, 16. aprila. AA. Iz Madrida poročajo: V zaporih v Valenciji je prišlo do upora. Oblasti so skušale pomiriti kaznjence, toda ti so premagali stražo in ji vzeli orožje. Guverner je izpustil nato vse na svobodo. V Bilbao so manifestanti osvobodili vse jetnike iz zaporov. Na ulici je prišlo do spopadov, v teku katerih je bil en delavec ubit, več oseb pa ranjenih. V Valenciji so uničili demonstranti uredništvo in tiskarno nekega tamošnjega monarhističnega lista.

Pariz, 16. aprila. AA. V Sevilji se je uprlo 212 jetnikov, ki so pobegnili. Neki jetnik je pred odhodom šel k ravnatelju ječe ter mu dejal, da se vrne, če ga bo potreboval.

Madrid, 16. aprila. AA. Danes je prišlo v več krajih Španije do krvavih spopadov med vojaštvom in delavstvom, 6 ljudi je bilo ubitih, mnogo pa jih je ranjenih. V Sevilji so komunisti rabili orožje in poskušali razglasiti sovjetsko republiko. Vojastvo je poskus popolnoma zadušilo. Oblasti so proglasile obsedno stanje.

Samostojna katalonska republika

Rim, 16. aprila. AA. Agencija Stefani poroča iz Madrida, da so snoči dospeli tja vsi ministri nove vlade. Imeli so takoj sejo ministrskega sveta.

London, 16. aprila. AA. Havas poroča iz Barcelone: Vlada katalonske republike je tako-le sestavljena:

Predsednik Macia, minister za socialno politiko Dason, minister za prosveto Rafael Sompalos, minister za narodno brambo Juan Casanovaz, minister za kmetijstvo in delo Morel, minister za finance Dural in minister za promet Carvico.

Ukrepi republikanske vlade.

Madrid, 17. aprila. n. Provizorna vlada je izbrala za predsednika španske republike Alcalá Zamoro. Ko je ta prevzel oblast predsednika republike, je podpisal akt o splošni amnestiji za vse politične kaznjence.

Madrid, 17. aprila. n. Ministrski svet je imel včeraj sejo, na kateri se je posvetoval o celi vrsti administrativnih ukrepov. Sklenil je, da se uvedejo preiskave zaradi velikih nacionalnih katastrof pod režimom kralja Alfonza XIII. V glavnem gre za tri točke: 1. katastrofa španske vojske pri Melilli v Maroku leta 1921, ko je bila uničena cela armija, 2. diktatura Prima de Rivera in njene posledice, 3. vojni proces v Jaci. Ministrski svet je nadalje obravnaval niz tehničnih vprašanj, med drugim, kako naj se ustavi beg španskega kapitala v inozemstvo. Sprito izjave bivšega ministrskega predsednika Aznara so začeli španski aristokratje v zadnjih dneh spravljati svoje imetje v inozemstvo. Vlada je poslanikom v inozemstvu naročila, naj notificirajo oblastem špansko zvezno republiko. Do sedaj je po poročilu zunanjega ministr

stva prvi in edini Uruguay priznal špansko zvezno republiko. Vojska je končno dobila nalog, da odstrani vse monarhistične znake v državi.

Pariz, 17. aprila. n. Zunanji minister je včeraj stopil v stik z diplomatskimi zastopniki, posebno s papeškim nuncijem. Novinarjem je izjavil, da hoče Španija biti republika dela, da bo znala španska vlada preprečiti vsak nered in nemir. V Španiji vlada mir, le v Barceloni in Sevilji je prišlo do osamljenih neredov, ki pa so jih oblasti takoj udušile.

Kralj Alfonz na Francoskem

Marseille, 16. aprila. AA. Davi ob 6. je prispel sem na križarki »Principe Alfonso« španski kralj Alfonz. Pričakovali so ga najprej ob 10., potem pa ob eni ponoči. Kralj je bil oblečen v meščansko obleko. Na krovu je dal roko vsem častnikom, pred vsem generalu Riveri, admiralu in svojemu zadnjemu mornariškemu ministru, ki ga je spremljal. Kralj je stopil nato v zaprt čoln, kamor so mornarji spustili tudi 12 kovčegov kraljeve prtljage. Ko je čoln pristal ob bregu in kralj izstopil, so se mornarji takoj vrnili na križarko. Vojvoda Miranda je poklical taksi in karl se je s tem avtomobilom peljal skozi puste marsejske ulice v hotel. Tja je došel ob 6.15. K njemu je stopil nek novinar, ki ga je spremljal že od luke, toda kralj je pomagal z roko, češ da ne želi govoriti. Kralj stanuje v hotelu popolnoma izoliran.

Marseille, 16. aprila. AA. Vojvoda Miranda je izjavil dopisniku agencije Havas: Nj. Vel. kralj Alfonz XIII. ni abdiciral, temveč si je obdržal svoje kraljevske pravice. Zapustil je Španijo edino v želji, da prepreči meščansko vojno. Pustil je ljudstvu, da se svobodno izjavi v parlamentu, in pre-

pričan je, da bo narod vpošteval to njegovo veliko uslužnost.

Marseille, 16. aprila. AA. S kraljem Alfonzom XIII. je došel sem vojvoda Miranda in infant Alfonz Bourbonški. Kralj se je zaprl v svoje apartemente in ni hotel nikogar sprejeti. Ob 12.13 je odpotoval v Pariz.

Pariz, 16. aprila. AA. Poročajo iz Hendaja: Ob prihodu vlaka, s katerim se je pripeljala španska kraljica z rodbino, se je zbrala na postaji velika množica Špancev, ki so vzklikali: Živela španska kraljica! Živela monarhija! Kraljica se je dušila od joka. Bolnega princa Asturskega so z brati in sestrami na nosilnicah odnesli v pariški vlak. Princ Juan je ostal v Gibraltarju.

Pariz, 16. aprila. AA. Sem je došla davi španska kraljica z rodbino.

Pariz, 16. aprila. AA. Poročajo iz Madrida, da je general Berenguer, predsednik španske vlade pred kabineto Aznara, došel v Lizbono.

Pariz, 16. aprila. AA. Havas poroča iz Madrida. General Dalos, bivši šef varnostne službe v Madridu, je izginil. Mislijo, da je postal žrtev svojih sovražnikov.

Ostavke španskih poslanikov

Berlin, 16. aprila. AA. Govori se, da je dal španski veleposlanik ostavko na svoje mesto.

Pariz, 16. aprila. AA. Poročajo iz Washingtona, da je tamošnji španski poslanik dal ostavko na svoje mesto.

Berlin, 17. aprila. AA. Španski poslanik Espinosa de Los Monteros je sporočil začasni republikanski vladi v Madridu, da odlaaga svoje mesto.

Pariz, 16. aprila. AA. Iz Bruslja poročajo, da je španski poslanik dal ostavko na svoje mesto.

Izjava bivših voditelje v JDS na Hrvatskem

Proti federativni ureditvi države in za jugoslovansko edinstvo v smislu ideologije novega režima

Zagreb, 16. aprila. Snoči so imeli tukaj ugledni bivši voditelji bivše samostojne demokratske stranke, njen bivši podpredsednik dr. Josip Nemeš, advokat v Petrinji, bivši narodni poslanci dr. Milan Metikoš, odvetnik v Glini, dr. Grigorije Tadić, odvetnik v Kostanjici, in dr. Petar Zec, zdravnik v Gospiću in bivši predsednik oblastne skupščine za primorsko oblast, konferenco. Po končani konferenci so izdali tole izjavo:

Mi podpisani, ki smo se sestali na konferenci v Zagrebu, smatramo za potrebno izjaviti tole:

Zmerom smo stali na stališču popolnega narodnega in državnega edinstva. Na tem stališču stojimo tudi danes, ker je to jedro za tako politično strukturo države, ki varuje in krepi narodno in državno edinstvo. Deklaracija z dne 5. januarja 1929, s katero se zahteva federativna ureditev države, je protivna našim načelom in je bila sprejeta brez naše vednosti in odobritve ter je odklanjamo. Dosledni jugoslovanski ideologiji smo bili vedno nasprotniki fede-

rativne ureditve države in pristaši jugoslovanske ideologije, ki jo je proglasila današnja vlada po zakonu z dne 3. oktobra 1929, in deklaracije nove vlade kraljevine Jugoslavije. Mi smo zoper to, da bi se še kdaj vrnila politična grupacija na plemenski ali verski bazi, kakršne so prej obstajale.

Ker stoji današnja vlada na istem stališču, bomo njeno delo z vsemi svojimi silami podpirali, dokler bo njeno delo v skladu z našo gori izraženo ideologijo.

V Zagrebu, 15. aprila 1931.

Dr. Metikoš Milan s. r.,
dr. Petar Zec s. r.,
dr. Grigorije Tadić s. r.,
dr. Josip Nemeš s. r.

Kakor se vidi je bila famozna deklaracija od 5. januarja 1929 izdelana in predložena brez znanja in odobrenja vodstva bivše samostojne demokratske stranke. Postopoma se razjasnjujejo mnogi važni momenti iz tistega časa, ki razkrivajo pravo ozadje stvari in držanje bivših politikov in vodstva bivših strank.

Podaljšan obstoj fašistovskega izrednega sodišča

Sodišče bo poslovalo do konca leta 1936.

Rim, 16. aprila. v. Včeraj dopoldne je bila seja ministrskega sveta. Med drugim so sklenili, da bo država tudi v letu 1932 podpirala vse občine zadrške pokrajine, kakor je bilo določeno že leta 1924 za vse poslovne dobe od leta 1925 do leta 1931. Nadalje so sklenili, da se podaljša rok, ki je bil prvotno določen za poslovanje posebnega sodišča za zaščito države. Kakor znano, je bilo posebno sodišče ustanovlje-

no z dekretom — zakonom leta 1926. Takrat je bilo določeno, da bo trajala ta sodna institucija do srede leta 1931. Menili so, da bosta dotlej že stopila v veljavo kazenski zakonik in procedura, kakršno je doslej izjemoma rabilo posebno sodišče. Rok poslovanja tega sodišča je bil podaljšan do 31. decembra 1936. Končno je ministrski svet poleg drugega odobril tudi kredit 10 milijonov lir za nujna javna dela.

Nazadovanje laburistov

London, 16. aprila. AA. Pri nadomestnih volitvah v East Woolwichu je bil izvoljen kandidat delavske stranke G. Hicks s 16.500 glasovi. Konservativni kandidat E. S. Shrapnell Smith je dobil 12.357 glasov. Delavska večina znaša 3.843 glasov. Pri splošnih volitvah je zmagala delavska stranka z 8.541 glasovi večine.

Zopet strupena megla v Belgiji

Bruselj, 16. aprila. AA. V dolini Moze se je zopet pojavila strupena megla. Smrtnih žrtev ni. Meseca decembra je umrlo zaradi strupene megle 60 ljudi. Sedaj je umrlo več otrok. Prebivalstvo zapuša v paničnem strahu svoja domova.

Novo fašistovsko nasilje na Vipavskem

Aretacije slovenskih intelektualcev in trgovcev v Ajdovščini — Dež preprečil fašistovsko obmejno demonstracijo

Ajdovščina, 16. aprila. v. V zadnjem času so pričeli fašisti z novimi sredstvi zatirati slovensko ljudstvo in zlasti podeželsko inteligenco. Goriški pokrajinski tajnik Avenanti je sestavil izjavo, v kateri je naglašal, da slovenske duhovščine v Julijski Krajini nihče ne preganja. To izjavo je velel razmnožiti in razposlati v vsa slovenska mesta in vasi. Krajevnim fašistovskim oblastem je naročil, naj fašisti to izjavo predložijo vsem znanim Slovincem in naj jih prisilijo, da jo podpišejo. Le malokdo je doslej podpisal takšno izjavo, kdor pa je ni, je bil ali aretiran ali vsaj posvarjen.

Tako so ajdovski fašisti predložili takšno izjavo v podpis tudi dr. Fornazariču in nekaterim drugim znanim Slovincem v Ajdovščini. Le eden izmed njih je izjavo podpisal, ostali je niso hoteli. Zaradi tega so se fašisti perfidno maščevali. Niso nastopili neposredno radi tega, ker jim domačini niso hoteli podpisati izjave, temveč so si izmislili podlo zvijačo. V ponedeljek ponoči so narisali na razne trgovine v Ajdovščini napise: »Živela Jugoslavija!« Narednjega dne pa so fingirali zaradi tega veliko razburjenje in takoj obtožili lastnike trgovin in druge znane ajdovske Slovence izdajstva. Posledice niso izostale.

Karabinerji so aretirali: odvetnika dr. Fornazariča, notarskega kandidata Jožeta Jurca, trgovca Valiča, Franja Rušto, trgov-

ca in bivšega učitelja Janeza Feiglja, trgovca in mesarja Stanka Logarja, trgovca Franja Furlana, Doreta Kaiserja in peka Širca. Pet uglednih ajdovskih intelektualcev, ki so še pravočasno izvedeli o tej najnovejši perfidni fašistovski provokaciji, je neznano kam izginilo. Karabinerji in politični agenti, finančni stražniki in miličniki so preiskali vso gornjo Vipavsko dolino, ves Čaven in Nanos, a ubežnikov niso našli.

Aretiranje so karabinerji uklenjene odpravili v tržaške zapore. Njihovo točno bivališče še vedno ni znano. Ajdovski fašisti so dejali, da jih bodo tirali pred posebno sodišče v Rim. Pretnje črnosrajčnikov in »rdečih hudičev« na nedeljskem shodu v Gorici so se torej pričele uresničevati. V Ajdovščini vlada pod vtisom teh najnovejših dogodkov grobna tišina. Prebivalstvo obupuje.

S Cola poročajo, da so se v Idriji preteklo nedeljo zbrali fašisti z namenom, da se odpravijo na mejo in tam uprizorijo demonstracije proti Jugoslaviji. Dež in sneg pa sta preprečila njih zlobne namere. Zaradi tega so se zatekli v idrijske gostilne, kjer so se opijali in nato junaško razbijali stole, mize, steklenice in kozarce. Zalostno pri vsem tem pa je to, da je moralo stroške in škodo poravnati vodstvo idrijskih rudnikov.

Jugoslavija na velesejmu v Milanu

Priznanje glavnega fašistovskega glasila našemu paviljonu

Milan, 16. aprila. o. »Il Popolo d'Italia« objavlja pod naslovom: »Udeležba Jugoslavije na 12. sejmu v Milanu« naslednje poročilo: Med paviljoni raznih narodov na 12. sejmu v Milanu vzbuja posebno pozornost, čim prestopimo prag emporija, paviljon Jugoslavije. Bel, gol in močno ekspresiven vzbija paviljon s svojo najmodernejšo stilizacijo pozornost tako s svojo obsežnostjo kakor s svojim značajem, ki so mu ga dali graditelji. On je tu kot priznanje jugoslovanskega gospodarskega sveta glede značaja in možnosti odnošajev z Italijo. Mnogo se je v preteklosti napravilo v tem vprašanju, mnogo pa se lahko napravi v bodoče v vzajemnem interesu obeh držav.

Vsak poslovni Italijan bi moral posetiti jugoslovanski paviljon in priti v stik z njegovimi ljudmi in z upravniki. Našel bo tu vse mogoče informacije, vse mogoče olajšave in vse najnatančnejše podatke. Videl bo in dvoranah, ki so opremljene z okusom, celo serijo statističnih tabel, ki so nad vse zanimive, kakor tudi

veliko razstavo raznih proizvodov, ki zaslužijo pozornost in temeljito proučevanje. Proizvodnja, tehnični napredek, zunanja trgovina, železnice, plovne proge v Jugoslaviji: vse to je grafično jasno in zanesljivo pokazano. Vitrine in stojnice so polne različnega blaga: od čipk do lesnih izdelkov, od vina do različnih koristnih rud, od tobaka do preprog itd. Tu si ogledate polje za posnemanje, ki bo koristno za vsakega aktivnega in inteligentnega trgovca.

Poleg onega, kar se tu lahko kupi, vidi posebnik lahko tudi vse tisto, kar sosedna država potrebuje. Mnogo se lahko dela v Jugoslaviji, posebno dosti bi imela tam posla naša industrija, kar pričajo sami Jugoslavlani, ki so posetili milanski sejem. Oni so izražali svoje občudovanje in veliko zanimanje za italijanske stojnice, zlasti za paviljone mehanike. Novi paviljon Jugoslavije na tem sejmu se je že prve dni odlikoval kot močan faktor sporazuma in sodelovanja med obema državama, kar so njegovi prireditelji tudi pričakovali in želeli.

Odlikovanje

Beograd, 16. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog zunanjega ministra podelil red Jugoslovanske krone III. stopnje Ivanu Garasi-moviću, načelniku konzularnega oddelka zunanjega ministrstva.

Kongres jugoslovanskih agronomov

Beograd, 16. aprila. AA. Da se manifestira združenost vseh agronomov kraljevine Jugoslavije v eno društvo, bo od 21. do 24. t. m. v Zagrebu kongres agronomov in glavna skupščina beogradskega Društva agronomov in zagrebškega Društva agronomov. Na dnevnem redu te skupne skupščine so te točke: pozdrav predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, abso-lutorij upravniemu in nadzornemu odboru, sklepi in likvidacija obeh društev, volitve odbora po novih pravilih, debata o predlogih članov, ki so pisмено dostavljeni predsednikom po pravilih. Če bo čas dopuščal, si bodo ogledali kmetijske in socialne ustanove v Zagrebu, gozdarsko fakulteto in vzorno posestvo v Maksimiru itd.

O priliki kongresa bodo naši najboljši strokovnjaki imeli predavanja. Kongres se bo vršil v posvetovalnici kr. banske uprave na trgu Stjepana Radića.

Beograd, 16. aprila. AA. Kmetijski minister je dovolil potrebni dopust članom jugoslovanskih agronomskih društev v Beogradu in Zagrebu, ki se udeležijo zasedanja kongresa v Zagrebu od 21. do 24. t. m. Dopust traja od 18. do 25. t. m.

Dogodki v Indiji

Bombay, 16. aprila. AA. Redarstvo je ukrenilo obsežne varnostne odredbe na glavni postaji, kamor je prispel indijski podkralj Irwin iz New Delhija. Indijski podkralj bo imel popoldne sestanek z Gandhijem, nato pa bo v soboto odpotoval v Anglijo. Gandhi je prispel v Bombay že zarana in imel sestanek z lastniki predilnice o izvozu tkanin.

Rangoon, 16. aprila. AA. V spopadu med izgredniki in redarstvom je bilo 7 oseb ubitih, mnogo oseb pa je bilo ranjenih.

Prepoved obhodov v Avstriji

Dunaj, 16. aprila. d. Danes dopoldne se je v uradu zveznega kancelarja vršila že davno napovedana konferenca avstrijskih deželnih glavarjev, kolikor ti pripadajo večinskim stran-kam. Ob navzočnosti zveznega kancelarja dr. Enderja, podkancelarja dr. Schobra in drugih ministrov so po daljši razpravi sklenili, da se izda splošna prepoved obhodov, ki bo veljala od 1. maja do konca decembra. Z vseh strani so opozarjali na to, da so razni obhodi izredno moteč element za tujski promet in da imajo tudi prav slabe finančne učinke. Ta prepoved bo objavljena prihodnje dni.

Novi finančni minister češko-slovaške

Praga, 16. aprila. d. (Uradno.) Predsednik republike je z danes izdanim lastnoročnim pismom finančnega ministra dr. Engliša na njegovo lastno prošnjo razrešil njegove funkcije ter imenoval guvernerja poštne hranilnice doktorja Karla Trapla za ministra, ki mu je poveril vodstvo finančnega ministrstva.

Dr. Alojzij Kokalj

Včeraj ob treh popoldne je nenadoma umrl v Ljubljani odvetnik dr. Alojzij Kokalj. Pokojnik se je živahno udeleževal v slovenskem javnem življenju in bil deloven kot politik, teljtonist, pravnik in narodni gospodar. Bil je še eden od tistih mož stare garde, ki so se z vso dušo posvetili narodnemu delu in v ta namen zastavili vso svojo osebnost. Svoje dni je bil rajni Kokalj čisto v prvih vrstah političnega življenja in vedno odločno in neustrašeno zagovarjal svoje stališče. Pozneje se je nekoliko unaknil iz političnega življenja, a ostal svojim mladostnim idealom vedno zvest. Tem bolj pa se je posvetil narodno gospodarskemu delu ter bil upravni svetnik Ljubljanske kreditne banke in zavarovalnice »Slavija«. — Kot teljtonist je pisal pod imenom Luigi Calco in izdal knjigo »Cerkveno miš«, ki je svoje dni vzbudila mnogo pozornosti. Čeprav je bil rajni v prvih vrstah boja, si je znal pridobiti povsodi mnogo prijateljev. Na zunaj malo trdi, je bil v resnici zelo dobrega značaja in velik ljubitelj prirode. Bil je mož, ki je krepko pomagal orati ledino našega javnega življenja. Slovenska javnost ga bo zato ohranila v hvaležnem spominu.

Naše globoko sožalje njegovi težko prizadeti rodbini!

Odhod rudarske delegacije v Beograd

Trbovlje, 16. aprila.

Ako do danes popoldne vodstvo Narodne strokovne zveze v Ljubljani ne prejme zadovoljivih poročil iz Beograda glede naročil premoga s strani državnih železnice trboveljskim rudnikom, bo odpotovala z večernim brzovlakom v Beograd delegacija tukajšnje Narodne strokovne zveze in sicer predsednik g. Koren Miha in načelnik II. skupine g. Štruc Jakob, da interverirajo na merodajnih mestih radi izdaje naročil premoga.

Rezultati ljudskega štetja v Mariboru

Maribor ima 33.117 prebivalcev. — Nemcev, jugoslovanskih državljanov je samo 2002 ali 6%. — Velik porast okoliških prebivalcev.

Maribor, 17. aprila.

Dasi je rok za dovršitev ljudskega štetja določen za 10. maja, je mariborski popisovalni odbor že danes v glavnem opravil svoje delo. V svrhu popisovanja je bilo mesto razdeljeno na 9 okrajev in 147 popisovalnih krogov. Delo je vodil mestni popisovalni odbor pod vodstvom občinskega svetnika g. Vladimira Pušenjaka. Skupno z vojaškimi in železniškimi popisovalci je vršilo delo 165 oseb. Poleg tega so sodelovali tudi posebni revizorji — uslužbenci mestnega magistrata. Interno vodstvo pa je imel magistratni uradnik g. Kramberger.

Rezultati ljudskega štetja v Mariboru so nekoliko razočarali. Splošno se je pričakovalo, da bo Maribor štel najmanj 35.000 prebivalcev, v resnici pa so jih našli samo 33.117, in sicer 16.498 moških in 16.619 žensk. Družin je 7053, stanovanjskih hiš 1832, drugih zgradb, v katerih prav tako stanujejo ljudje, pa 248. Domačo živino, večinoma le kokoši, ima 625 družin, 228 meščanov pa ima poljedelska posestva v mestu in okolici, ki jih obdelujejo sami.

Kako umetno se vzdržuje v Mariboru navidezno zelo močna nemška večina, dokazuje najboljše to, da je nemški materni jezik navedlo le 2641 oseb ali 7,9%. Po narodnosti pa je Nemcev le 1544. Razlika je nastala zaradi tega, ker so nekateri Nemci navedli jugoslovansko narodnost in nemško materinščino. Od teh Nemcev je 639 tujih državljanov. Nemcev jugoslovanskih državljanov je tedaj le 2002 ali 6% celokupnega mariborskega prebivalstva.

Zanimivo je primerjati rezultate sedanjega popisovanja s prejšnjimi. Leta 1921 je imel Maribor 30.739 prebivalcev, od teh 16.070 moških in 14.669 žensk. Nemcev je bilo tedaj 6512. Leta 1910 pa je bilo po zloglasnem avstrijskem občevalnem jeziku v Mariboru 22.653 Nemcev in le 3820 Slovencev.

Da je Maribor tako malo napredoval je vzrok: odstranitev raznih uradov, zmanjšanje števila vojaštva, spreminitev mnogih stanovanj v poslovne prostore, pa tudi to, da so parcele v Mariboru predrage in zidajo hiše večinoma le v okoliških občinah. Dasi nimamo še natančnih podatkov, vendar je gotovo, da so predmetne občine napredovale za 50—60%, tako štejajo študenti sedaj že skoro 9000 prebivalcev. S temi občinami ima Maribor preko 50.000 prebivalcev.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 16. aprila. d. Preko vzhodne Avstrije prehod proge dežja, potem pa pride od zapada kratkotrajno izboljšanje. V splošnem bo hladni in nestanovitni značaj vremena trajal še naprej. Tudi na jugu se bo vreme najbrže poslabšalo.

Odkod podivljanost in zločinstvo

Ob zadnjih velikonočnih praznikih se je župnik neke obširne župnije na Dolenjskem po prečitaniu evangelija upravičeno zgražal nad podivljanostjo in nesramno bogokletvijo vniene mladine, ki se je v pozni večerni uri vračala po veličastni velikonočni procesiji na svoje domove.

Resen opomin in resno svarilo dušnega pastirja je potrebno resno vzeti v pretres in se poglobiti v vprašanje: odkod izvira podivljanost sedanje kmečke mladine, kje je iskati krivdo in kako bi se mladino pripeljalo zopet nazaj na pot treznosti in miselnosti.

Slovenska mladina je po svojem jedru zdrava in moralna, dobra in plemenita. Vzgoja doma in šole vpliva na njo blago-dejno, a če mladina v svoji doraščajoči dobi zaide v slabo tovaršijo, se upliv predšolske in zlasti šolske dobe izgubi, mladina podivja in zaide na slaba pota ter postane težka rana na zdravem narodnem telesu. Prilik, da zaide mladina v slabo tovaršijo, je več kot preveč. Ena glavnih je pač ta, da mladina noče ali nerada opravlja poljska dela, ker ji poljska dela ne prinašajo toliko dohodkov kot delo v gozdu, tovarni itd. Za tako delo dobi redno dnevno plačo, ki se plačuje navadno ob sobotah. Mladenič prejme večjo vsoto denarja, ki ga zapelje v gostilno, kjer se znajdejo enako misleči. Tu se prične popivanje za popivanjem, s tem nastopijo vse one kvarne posledice ter podivljanost mladine.

Druga velika krivda je žalostna pretekla doba strupenih političnih bojev. Politični boji, ki so jih vodile vse stranke, so umorile vsak čut dostojnosti. S preganjanjem političnih nasprotnikov je mladina gledala vse zlo tedanje dobe, zato ni čuda, da mladina, ki je doraščala v času medsebojne osebne go-nje in sovraštva, ni mogla vsrkavati v do-zvetna srčna in dušna čutila tiste plemenitosti, ki povzdigne človeka res v človeka, in ki je za vzgojo narodne mladine nujno potrebna.

Tako vidimo, kje je iskati vir sedanje podivjanosti. Z virom najdemo tudi lek. Na mesto političnega sovraštva naj stopi medsebojna strpnost, človeške slabosti ne iščimo v svojem bližnjem, temveč najprej v sebi samem! Mladino napotimo v dobro tovaršijo, v dobro družbo, narodno druš-tvo, kjer se bo odvrčala od pijančevanja, vadila v dobrem, si plemenila srce, dušo in krepila telo. V prvi vrsti so tu sokolska društva in sokolske čete.

V krajih, kjer je Sokolstvo lepo in dobro razvito, izginja podivjanost, mladina se začne zavedati resnosti časa, se vzgaja v dobrem in plemenitem ter domovinski lju-bezni. V takih krajih ni več prostora za podivjanost.

Kjer pa se gospoda še ni stresla prete-kle dobe, kjer pogrešajo voditelji in vzgo-jitelji kmetijskega ljudstva nesrečnih poli-tičnih bojev in željno pričakujejo njih vr-nitve, kjer gospoda tajno od hiše do hiše agitira in deluje proti Sokolstvu, tam ni pričakovati boljših časov in ozdravljenju ter iztreženju mladine.

Boj proti Sokolstvu, dasi tajen in skri-ven, je boj proti zboljšanju nezdruženih raz-mer v našem narodu. Zato bo vsak, ki mu je v resnici na srcu zboljšanje narodnih razmer, in ki želi, da izgine podivjanost, bo prigovarjal mladini in nje staršem vstop v Sokola kraljevine Jugoslavije in bo sam stopil v sokolske vrste ter poma-gal vzgajati mladino v duhu sokolskih ide-alog, ki edini vodijo v boljšo in srečnejšo bodočnost našega naroda. Potem bodo tu-di sigurno prenehale upravičene pritožbe, kot smo jih omenili v začetku tega članka. Sicer pa: Mea culpa!

Zogorje

Divje race. V Savi pri gradiču Prusnik se je pojavila jata divjih rac, ki se pri nas navadno v taki množini ne zbirajo. Tudi prve lastovice je bilo že opaziti, ki se vračajo polagoma k nam na letovanje.

Slovenjgradec

Zopet vlom. Ni še dolgo od tega, ko je bil v Smarternu pri Slovenjgradu v cerkvi zasačen tat ravno v trenutku, ko je vlomil v zakristijo. Te dni je pa vlomilec vlomil v cerkev v Podgorju. Vlomilec je odnesel razne cerkvene predmete, kakor albe in razna cerkvena pogri-njala v vrednosti 2000 Din. O tatu ni duha ne sluha.

Tatvina smrekovih sadik. Iz tukajšnje sreske drevesnice je bilo ukradeno preko 100 smre-kovih sadik. Vse pač pride prav uzmovičem.

Osebnost. Sreski načelnik g. Viher Miroslav se je vrnil z dopusta in zopet prevzel svo-je posle.

Simultanka. Tukajšnji šahovski klub je po-vabil znanega šahista g. Pušenjaka VI. iz Ma-ribora, zmagačevalca nad dr. Aljehinom, da od-igra simultanko. Radi zadržanosti nekaterih na-ših članov se je odigral turnir samo s 8 igral-ci. G. Pušenjak je izgubil 5 partij, 2 je dobil, ena je bila remis. Izbornemu šahistu se je oči-vidno poznala utrujenost radi simultanke prej-snjega dneva v Mežici.

Pogozdevalni dan ima tukajšnja osnovna šo-la v petek 17. t. m. Učenci bodo zasadili več sto smrekovih sadik.

Celje

* **Pevski večer** bo v soboto 18. aprila ob 20. uri v dvorani Ljudskega doma v Celju. Uvodno besedo govori g. Marjan Lipovšek. Celjani izrazijo najboljši slovenski pevski priznanje s tem, da ta večer napolnimo dvorano do zadnjega kotička. Sezite po vstopnicah, ki se dobe v predprodaji. Naj ne bo nervoznega povpraševanja v zadnjem hipu kakor pri Vnebovzelju. Dijaške vstopnice se dobe le v predprodaji. Na razpolago so tudi teksti.

* **Koncertna matineja**. V nedeljo 26. aprila ob 10. priredi Glasbena matica v Celjskem domu koncertno matinejo, na kateri bodo sodelovali koncertna pevka gđc. Arko Herta iz Ljubljane, ga. Saneinova (klavir), g. ravnatelj Sanein Karel (gosli) ter g. Sanein Dušan (viola).

* **Razpored počitniških kolonij** Kola jugoslovanskih sester v Celju. Počitniške kolonije trajajo tudi letos po tri tedne. Začnejo se 14. junija in so razvrščene sledeče: 1. partija od 14. junija do 5. julija, 2. partija od 5. julija do 26. julija, 3. partija od 26. julija do 15. avgusta, 4. partija od 15. avgusta do 6. septembra, 5. partija od 6. do 27. septembra. Popuste pri ceni daje samo odbor, ne pa posamezne odbojnice. Ker med počitnicami ni odborovih sej, naj vsi, ki hočejo doseči brezplačen sprejem ali znižane cene, vložijo prošnje do konca maja, da se bo odbor lahko informiral o potrebnosti prošila. Prijave sprejema ob sobotah od 11.30 dalje društvena blagajničarka gđc. Kernova v meščanski šoli II. nadstropje. Kdor naenkrat ne more plačati cele vsote, lahko plačuje tudi v obrokih.

* **Turnir šahovskega mojstra Spielmanna** v Celju. Šahovski mojster Spielmann bo odigral dva turnirja v Ljubljani in sicer 12. in 13. maja. V četrtek 14. maja bo v Celju v dvorani hotela Evrope igral z jugoslovanskim mojstrom

Pircem, v petek 15. maja bo istotam simultanka med Spielmannom in celjskimi šahisti ali pa med Pircem in celjskimi šahisti, kar se bo šele pozneje odločilo. 16. in 17. maja bosta turnirja v Mariboru, od 18. do 18. maja pa v Rogški Slatini.

* **Člani SPD v Celju**, ki bi hoteli dobiti specijalno obmejno karto za prehod preko meje v triglavskem pogorju, naj se prijavijo do 30. aprila v društveni pisarni v Prešernovi ulici št. 6.

Pevski večer Pavle LOVŠETOVE 18. aprila t. l. v Ljudskem domu.

* **Smrtna kosa**. V sredo zjutraj je v Zalcu umrl v 73. letu starosti znani trgovec in posestnik g. Vabič Vinko star. Pokojni je bil po vsej Savinjski dolini zelo dobro znan.

* **V Čretu je umrl delavec** v cinkarni Spoljenjak Martin. Dolga leta je bolehal na jetiki in ga je cinkarna vsako leto pošiljala v Svetino na zdravljenje. N. v m. p.

* **Katoliški Arnavti** v albanskih narodnih nošah so prišli v sredo v Celje, da pobirajo prostovoljne prispevke za gradnjo cerkve v Tuzih, srez Podgorica v Črni gori. Občinstvo se naproša, da prispeva za cerkev, ki si jo hočejo ti revni ljudje postaviti.

* **Cepljenje otrok**. Mestno načelstvo razglasa, da se bo vršilo javno cepljenje malih otrok v petek 8. maja od 15. do 18. v Zdravstvenem domu v Gregorčičevi ulici. Pregled ceplencev se bo vršil teden pozneje t. j. v petek 15. maja ravnotam in ob istem času. Cepljenja obvezni so vsi otroci rojeni v letu 1930. ter vsi otroci, ki sploh še niso cepljeni.

* **Krvav pretep v St. Vidu pri Grobelnem**. V sredo zvečer je v neki gostilni v St. Vidu pri Grobelnem nastal prepri med 37-letnim posestnikom Goležem Antonom ter domačimi fanti, ki bi morali naslednje jutro odriniti v Celje k vojakom. Golež je dobil sedem vbojiljav z nožem in ga je celjski rešilni avto prepeljal v celjsko bolnico. Njegovo stanje je zelo resno. Orožniki so aretirali napadalce.

Brusnice pri Novem mestu

Potres. Dne 13. aprila ob 3. uri zjutraj smo začutili pri nas potres v smeri severovzhod-jugozapad; začutili smo sprva močen, kratek sunek, kateremu je sledil rahlo, dalj časa trajajoče bobnenje. Vse skupaj je trajalo kakih 20 sekund. Šipe so zažvenketale. — Ali so se zbudili skratje pod Gorjanci. Potresa, reši nas o Gospod.

Preštevilčenje hiš in oprema vasi s krajevnimi tablamami je končano. Saj je bil skrajni čas, da se je ta zadeva uredila. Vsa čast občini, ki je postopala sicer rigorozno, toda sedaj je vse v najlepšem redu.

Obisk sreskega načelnika. Dne 24. marca nas je počastil s svojim obiskom g. sreski načelnik Friderik Loger, ki je prišel k nam v spremstvu kmetijskega referenta g. Frana Malaske. Povabil je tuk. odbornike in druge merodajne faktorje na sestanek v šoli in se ž njimi prav po domače razgovarjal o tukajšnjih potrebah. Predložili so mu spomenico glede event. pregrupacije občin, prosili so ga, da na merodajnem mestu tolači želje tukajšnjega ljudstva. Predvsem nam je na srečo gabska šola in gabski oziroma suhadolski vodovod. Obisk je napravil najlepši vtis.

Mladinska prireditve. Dne 29. marca nas je krusniška šolska mladina razveselila z igrice »Povodni mož«. Vse vloge so igrali učenci. Ljudje kar verjeti niso mogli, da se bodo naši mali tako odrezali. Vsa čast vsem, ki so k temu pripomogli.

Sadjarstvo. Postali smo napredni sadjarji. Arborin, snazenje drevja, gnojenje itd. so bili pred leti tukaj neznani pojmi. Sedaj pa? Ljud-

stvo se oprijemlje sadjarstva, ker vidi samo, da vinogradništvo ne daje to, kar je v prejšnjih letih. Predlansko leto so izvozili iz krusniške občine nad 30.000 kg črešenj. Sadje lepo kaže: bomo videli, kaj poreče slana, ki nas še zmeraj skuša.

Radio

Ljubljana, petek, 17. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 Dr. Lapajne: Avtorji in njihove pravice. 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina. 20.00 O potrebi in koristi gospodinskih šol (Krekova gospodinska šola). 20.30 Večer L. M. Škerjanca: I. Uvodno besedo govori g. dr. Josip Bissa. II. Umetne pesmi poje g. Mirko Jelačin. III. Klavirski koncert igra g. L. M. Škerjanec. IV. Sentimentalni narodni napravi, poje g. Mirko Jelačin. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sobota, 18. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, 18.00 Viktor Pirnat: Po dalmatinskih otokih. 18.30 Plošče. 19.00 Pavel Kunaver: O Krasu. 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina. 20.00 Ing. Ciril Jeglič: O krasnih vzpenjalkah. 20.30 Samospevi ge. Stefanije Vuk s spremljevanjem klavirja. Violončelo igra Saša Santelj, pri klavirju Boja Santljeva. 21.30 Dvoboj na harmoniki (Kokalj-

Magister). 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Radio orkester. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, petek, 17. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarn. 18.30 Novice. 20.30 Beograd. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Zagreb, sobota, 18. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Koncert radio orkestra. 18.30 Novice. 20.00 Opera, Beograd.

Beograd, petek, 17. aprila. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.00 Solški radio. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhinja. 17.30 Narodne kvartete. 18.00 Plošče. 19.30 Nemščina. 20.00 Glasbene uganke III. 20.30 Klavir. 21.00 »Vladimir in Kosara«, drama. 21.40 Koncert. 22.40 Novice. 23.00 Koncert radio orkestra.

Beograd, sobota, 18. aprila. 11.30 Plošče. 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Slovenske pesmi (poje ga. Hinterlechner). 17.30 Radio orkester. 18.00 Sokolstvo. 19.20 Predavanja. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Opera.

Praga, petek, 17. aprila. 12.25 Radio koncert. Brno. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Komorna glasba v Brnu. 19.05 Večer Lužičkih Srbov. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Koncert češke Filharmonije: J. Naydu: »Stvarjenje svetla«. 22.20 Moravska Ostrava.

Praga, sobota, 18. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Bratislava. 15.50 Mladinska ura. 16.30 Moravska Ostrava. 19.05 Koncert. 20.30 Operne arije. 21.00 Koncert orkestra. 22.45 Moravska Ostrava.

Potovanje po zvezdi večernici



49.

Krilata zver je krenila naposled proti vrhu najvišje gore ter se spustila na vrtino sredi ogromne navpične skale. Dušan je napejal oči, da bi videl, kam ga bo pošast nesla. Pa le prekmalu je videl in spoznal, kakšna usoda mu je namenjena. V oni vrtini je imela zver gnezdo. V njem je čepelo troje negodnih mladičev, ki so že od daleč odpirali svoje lačne kljune.



Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, javljamo žalostno vest, da je naš predobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

dr. Alojzij Kokalj
odvetnik

danes ob 3. uri popoldne v 62. letu svoje starosti, nenadoma v Bogu preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto dne 18. aprila 1931. ob 3. uri popoldne od doma žalosti Marmontova ul. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Varšava-Vevče, dne 16. aprila 1931.

MARIJA KOKALJ roj. OMERZA, soproga.

MARJANA por. ŽELJEZNOV, suplent — Dr. BOŽENA vdova KOWALEWSKA, zdravnica — Ing. ZDENKO KOKALJ, otroci.

DUŠAN ŽELJEZNOV, MILJUTIN ŽELJEZNOV, LJUBICA KOKALJ, vnuki; IVAN ŽELJEZNOV, suplent, zet; ZORKA roj. PAUNOVIČ, sinaha



UPRAVNI IN NADZORSTVENI SVET TER RAVNATELJSTVO LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE naznanjajo, da je njihov upravni svetnik, gospod

dr. Alojzij Kokalj
odvetnik itd.

danes ob 3. uri pop. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega bo v soboto, dne 18. aprila t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Marmontova ul. št. 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Neumornega in delavnega sotrudnika ohrani Ljubljanska kreditna banka v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, 16. aprila 1931

Za lepe spomladanske dni samo platnena obutev

Rata



Vrsta 4542-05



Vrsta 4232-37



Vrsta 4235-37



Vrsta 1195-03



Vrsta 2145-09



Vrsta 1137-71

Te smo za Vaše otroke priredili s podpetnikom. Najdovršenejši so in lahki. Ob solčnih dneh najpri- Zlasti lepo pristojajo belim oblekam.

Otroški platneni čevlji bele, rjave in črne barve. Ob solčnih dneh najpri- mernejša obutev za otroke.

Lahki in posebno udobni platneni čevlji sive barve s trpežnim gumastim podplatom, moški in ženski. Din 49—

Okusni in lahki platneni čevlji iz belega ripsa in tako dovršenega kroja, da bodo zadovoljili tudi dame največjega okusa.

Te smo priredili preprosto okrašene, z gumastim podplatom, z vložkom in nizkim podpetnikom, ki povečuje udobnost. Ur. 214

Moški platneni polčevlji s trpežnim gumastim podplatom in peto. Brezpogojno potrebni za bele obleke. Lahki so, nogi ugodni, izdrže dolgo.

Gospodarske vesti

× Znižanje obrestne mere pri Državni hipotekarni banki. Upravni svet Državne hipotekarne banke je sklenil znižati obrestno mero na posojila in lombard počeni od 15. t. m. za 1 odstotek. Začetkom meseca maja se namerava uvesti izdajanje posojil na petletni odplačilni rok, z odplačevanjem amortizacije in obrestni četrtletno.

× Izplačilo izseljeniških vlog. Na podlagi čl. 4 zakona o izplačilu izseljeniških vlog pri Prvi srpski zemljoradniški banki v Beogradu in nekaterih drugih bankah z dne 15. januarja 1931 je finančni minister s soglasjem prometnega ministra izdal pravilnik o delovanju državne komisije za izplačilo izseljeniških vlog. Po tem pravilniku mora komisija sprejeti kot dokaz, da se je vlagatelj v dobi ko je nalagal denar, mudil zunaj meja Jugoslavije z namenom, da si služi z ročnim ali duhovnim delom denar, ali dokazila konzulatov kraljevine Jugoslavije ali izseljeniškega komisarijata v Zagrebu, ali pa lahko ta dokazila dobi na podlagi knjig banke, iz katerih se vidi, da so hranile vloge prihajale iz inozemstva. V svrhu izpolnitve prijave mora komisija dovoliti vlagatelju neki rok, katerega mora predložiti potrebne dokumente. Ta rok se s soglasnim sklepom komisije sme podaljšati vendar samo do konca decembra 1931. Vsak vlagatelj, pooblaščenec, zastopnik ali naslednik bo dolžan predložiti komisiji izjavo, da je njegova vloga izplačana iz državnih sredstev in da preidejo vse njegove terjatve do Prve srpske zemljoradniške banke na državo.

× Snovanje nove tvornice prediva. V Bačkem Petrovcu se namerava osnovati novo veliko in moderno urejeno podjetje prediva. Istočasno se namerava osnovati tudi posebno strokovno šolo za izobrazbo naraščajo v produkciji lanu in prediva.

× Dobava premoga za državne železnice. Iz Beograda poročajo, da še niso dokončana pogajanja lastnikov privatnih premogovnikov z državnimi železnicami glede dobave premoga in njegove cene, ker se lastniki privatnih premogovnikov branijo sprejeti 20 odstotno znižanje, ki se od njih zahteva. Obstojajo pa nade, da se bosta oba pogodbenika srečala na pravi poti in to že v najkrajšem času, da se socialno vprašanje naših rudarjev vsaj deloma reši in se njihova beda omili.

× Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Pragersko se bo vršila potom oферtalne licitacije dne 4. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogodi pa pri isti direkciji).

× Največji dock v Jugoslaviji. V Kraljevicu je dopotoval največji dock v naši državi. Dock je bil zgrajen leta 1921 in je zgrajen iz armiranega betona. Nosljivost ima 3000 ton, širok je 27, a dolg 90 m. Globine ima 11 m. Na docku se nahajajo vse priprave za popravila ladij in je oskrbovan tudi z lastno električno centralo. Nabava tega prepotrebne docka znači za naše pomorstvo velik napredek.

× Zapora dovoza mleka na Dunaj. V torek predpoldne se je vršila na Dunaju konferenca producentov mleka, ki je sklepala o znižanju cene mleka v nadrobni prodaji na Dunaju. Konferenca je sklenila, da zapre dovoz mleka vsem onim prodajalcem mleka na Dunaju, ki so znižali ceno. Zapora dovoza mleka se je pričela včeraj. Kakor se naglašja, ta zapora ne bo imela za enkrat posebnih posledic na redno oskrbo dunajskega mesta z mlekom, ker je dvoje največjih dunajskih mlekarov sklenilo, da predhodno še obdrže sedanjo ceno mleka. Če pa med tem ne pride do sporazuma, bo ostalo mesto brez mleka.

Borzna poročila

dne 16. aprila 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 16. aprila. Amsterdam 22:80 do 22:86, Berlin 13:525—13:5625, Bruselj 7:9102, Budimpešta 9:9206, Curih 1094:10—1097:10, Dunaj 7:9828—8:0128, London 275:98—276:78, New York 56:775, Pariz 222:44, Praga 168:05—168:85, Trst 297:67—297:84.

Zagreb, 16. aprila. Amsterdam 22:80—22:86, Dunaj 7:9828—8:0128, Berlin 13:525—13:5625, Bruselj 7:9102 bl., Budimpešta 9:9056—9:9356, London 275:98—276:78, Milan 296:70—298:70, New York ček 56:675—56:875, Pariz 222:44 bl., Praga 168:05—168:85, Zürich 1094:10—1097:10.

Curih, 16. aprila. Beograd 9:1280, Pariz 20:30, London 25:22125, New York 519:10, Bruselj 72:15, Milan 27:1775, Madrid 54:20, Amsterdam 208:325, Berlin 123:62, Dunaj 732:99, Sofija 3:7625, Praga 15:3725, Varšava 58:15, Budimpešta 90:55.

Vrednostni papirji

Dunaj, 16. aprila. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 45:50, Dunav-Sava-Adria 14:85, Prioritete 88:32, Trbovlje 38.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 16. aprila. 7% Blaire 81:50—82:625. New York, 16. aprila. 8% Blaire 92—93, 7% Blaire 82—82:50, 7% pos. drž. Hip. b. 81:875 do 83:—.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca stalna, promet: 1 vag. koruze.

Novi Sad, 16. aprila. Pšenica: 79-80 kg: baška okolica Novi Sad 150—157:50, Sombor 147:50 do 150, gornjebaška 157:50—162:50, srednjebaška 155—157:50, Ban. Beka šlep. gornjebaška 157:50—160, sremska 78 kg 147:50—150, 78 kg okolica Indija 152:50—155, slavonska 78 kg 147:50—150, 77:78 kg šlep 145—147:50. Koruza: baška, sremska 90—95, baška, sremska maj 97:50—102:50, ladja Dunav, Sav 94—96. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 9 vagonov, koruza 57, moka 4, otrobi 1 vagon. Tendence: koruza: trdna, ostalo: prijazna.

Sport

Beograjsko mnenje o naši reprezentanci

Ljubljana, 15. aprila.

O sodelovanju našega podsaveznega tima v Beogradu smo objavili samo poročilo našega beograjskega poročevalca. V podrobno kritiko se nismo spuščali, ker nismo imeli na razpolago beograjskih časopisov, ki so zaradi pravoslavne Velike noči izšli šele danes v sredo. Prinašamo mnenje beograjske časopisne kritike o obeh naših igrah.

»Vreme« piše: Ljubljanci so odlični v polju, slabi pred golom. Fizično in tehnično so odlični nogometaši. Posebno so imponirali v igri z Beogradom in občinstvo je bilo mnenja, da so kljub rezultatu 1:2 ostali neporaženi. V resnici so bili Slovenci v polju enakovredni nasprotniku. Imeli so pa povsem očividno napako. Ta napaka je prišla posebno do izraza drugi dan, ko so proti Zagrebu izgubili s 0:5, a niso bili v polju niti za 0:2 slabšeji od Zagreba. Slovenci so bili izrazito slabi strelci! Niti enega golgeterja v timu! Da bi bil vsaj eden v desni zvezi ali celo na desnem krilu, bi bil rezultat za 100 odstotkov boljšeji za Ljubljano. Slovenci so igrali jako lepo v polju, a zelo slabo pred golom!

O prvi igri piše »Vreme«, da je Ljubljana, posebno njen napad igral odlično v polju, pred golom pa manjka strela.

»Težak ali nezasluzeno visok poraz Ljubljane« se glasi napis poročila o drugi tekmi. O igri sami pravi kritika: Naglasiti je treba, da je visok izid popolnoma nerealen glede kvalitete igre obeh protivnikov. Ljubljana ni v nikakem slučaju zaslužila tako težkega poraza. Manjša razlika golov bi dala varnejšo sliko tekme same in točnejše razmerje moči. V moštvi Ljubljane so bili najboljši Svetic, Hassl, in vsi trije krilci.

Tako »Vreme«. Kaj pravi »Politika«? Beograd je igral prvo tekmo slabo in sigurno ni zaslužil proti Ljubljani zmage. V Ljubljani ni nogomet tako razvit, da bi mogel v konkurenci z Budimpešto, Beogradom in Zagrebom reflektirati na boljše mesto.

Sledi poročilo o tekmi Ljubljana : Beograd: »Prva medmestna tekma ni prinesla zanimive borbe, ker je igra potekala v mlačnem tempu, brez živahnosti in lepote«. Nato govori poročilo o beograjskem moštvi, ki o njem pravi, da je odpovedalo. O Ljubljani piše, da je nudila zelo lepo kombinacijsko igro. Z odličnim dodavanjem so hitro osvajači teren, toda pred golom ni bilo v njihovem napadu nikogar, ki bi kronal napore z golom. V kazenskem prostoru nasprotnika so izgubili glavo, prepuščali žogo nasprotniku ali pošiljali slabe strele na gol. V sredini igrišča so predvedli za oko prav lepo igro z mnogo požrtvovalnosti, dosti tehnike in medsebojnega razumevanja.

Vratar je bil najboljši mož v njihovem moštvi. Oba branilca dobro startala, v krilski vrsti se je izkazal desni krilec Zemljak. V napadu je bil najboljši Jug na krilu.

Rezultat 2:1 je nerealen, po poteku igre bi moral biti neodločen.

Mnogo slabša je kritika o tekmi z Zagrebom. Zagreb je popolnoma zaslužen premagal Ljubljano, vendar, po poteku igre, s prevelikim rezultatom. Zagreb je premočen tekmo cele igre. V prodornosti, startu in kombinaciji so daleč nadkriljevali Ljubljano. Ta je igrala slabše kot dan popreje. Zagrebčani so z ostrim startom in elanom takoj v začetku raztrgali igro Ljubljane, ki je bila večinoma v obrambi in le redko v napadu.

Pri moštvi Ljubljane so še bolj predočile slabosti, predvsem slabo streljanje napada, slaba krilska vrsta in nezadostna tehnika.

»Pravda« je posebno kritična. Ze sam debelo tiskan naslov tekme Beograd : Ljubljana je

dober: »Druga, tretja ali še slabjša reprezentanca prestolice komaj obvlada žilavega in čilega gosta. Remek delo Luburica reši tekmo, da ni bila zoprna.

Prikaz igre same je verna slika gornjega naslova. Očividno je poročevalac zival v kritiko svoj žolc.

Nekoliko milejša je ocena Ljubljane. Ugajala mu je sveža in hitra igra. V moštvi se ni izkazal nikdo, zato pa tudi ni bilo slabega mesta; vsi so igrali zadovoljivo.

O tekmi z Zagrebom poročilo prav malo omeji Ljubljano. Naslov je zopet šegav, kakor tudi celokupno poročilo. »Druga četa iz bivšega sedeža saveza je igral včeraj dvakrat boljše kot v nedeljo in je iznenadila nasprotnika. Uspeh večje vzdržljivosti.

Nato sledi kratek uvod: Po igri prvega dne se je pričakovalo, da bo Ljubljana sigurno zmagala, zgodil pa se je čudež. Napad moštva iz glavnega mesta Savske banovine se je povsem izpreobrnil. Pri nasprotniku nasprotno ni bilo vse v redu. Proti Beogradu so izčrpali vse svoje sile in sedaj niso vzdržali. To je bila razlika, katero je izkoristila večja rutina Zagreba.

Omembe vreden je tudi naslov pri postavah moštve. Zagreb imenuje »močnejše«, Ljubljano »slabše«.

To so v glavnem poročila največjih beograjskih časopisov.

Na tekme se bomo še povrnili.

Gostovanje zagrebških »purgarjev«.

V nedeljo bomo zopet videli popularne »purgarje«. Gradjanski je ime, katerega pozna vsak sportnik. Bil je prvi, ki je ponesel ime Jugoslavije tudi preko naših mej. Gradjanski se more pohvaliti, da je bil prvi srednjeevropski

VI 3448/31—4.

1075

Razpis

Mestno načelstvo občine ljubljanske razpisuje izvršitev betonskih svetilnih kandelabrov za električno razsvetljavo v Lattermanovem drevoredu v Tivoli.

Pismene ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem uradu v Ljubljani Šolski drevored 2/II. do dne 20. aprila 1931 do 11. ure dopoldne. Tam se tudi dobe potrebni ofertni pripomočki.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 15. aprila 1931.

Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materijala in prodaja najceneje Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22

Telefon 2513

1058

Razpis

Poko ninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

kleparskih del

za palačo ob Gajevi ulici

Potrebni podatki se dobe od dneva razpisa dalje med uradnimi urami za Din 30.—.

Zapečatene in pravilno sestavljene ponudbe je vložiti do 22. aprila do pol 12. ure pri podpisnem zavodu.

Pokojninski zavod za nameščence
v Ljubljani

Mali oglasi



Oglasi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.



B. Pauer

keksi
biskviti
vafelni
i. t. d.
so najboljši! 732



Specijalna elektrotehnična delavnica
IVO GRILC
LJUBLJANA, Mestni trg 17
(Cankarjevo nabrežje 25)
Popravilo in previjanje vseh vrst motorjev, generatorjev in transformatorjev. — Specijalni oddelki za previjanje in popravila avtomobilov. — Precizna popravila vseh vrst zdravniških, zobozdravniških i. t. d. aparatov.



URE
ZA BIRMO
nudi najcenejše
IVAN PAKIZ
Ljubljana
Pred Skofijo št. 15

logavice, roko-
vice, volna in
bombaž 468
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Suhe smrčke



(mavrahe) kupuje po
najvišji ceni Sever &
Komp., Ljubljana, Go-
spodstvska cesta št. 5.
1060



Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II No. 10512/1. 1012

Razpust društva.

Društvo »Strokovna zveza tovarniškega delavstva, skupina kleparjev in inštalaterjev v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 11. aprila 1931.

*

II No. 9695/1. 1018

Razpust društva.

Društvo »Balinski klub Cvet v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov, niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

v Ljubljani, dne 30. marca 1931.

*

I No. 2682/1. 1017

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Ljutomeru pet službenih mest banovinskih cestarjev, in sicer:

1 mesto na banovinski cesti Rogatec—Majšperk—Ptuj—Sv. Bolfenk—Senarska—Ivanjci—Gornja Radgona v odseku od km 5000 do km 10063;

1 mesto na banovinski cesti Ormož—Kamenščak—Ljutomer—Gornja Radgona—Omurek od km 3500 do km 40500;

1 mesto na banovinski cesti: Ivanjci—Terbegovci—Berkovci—Ključarovi od km 10580 do km 13500 in na banovinski cesti Sv. Jurij—Bučevci od km 6960 do km 8680;

1 mesto na banovinski cesti Pristava—Veržej—Stara Nova vas z odcepom na veržejski most v odseku od km 3000 do km 9500;

1 mesto na banovinski cesti Središče—Stročja vas od km 13060 do km 16455 in na banovinski cesti Ljutomer—Sv. Martin—Mursko Središče v odseku od km 100 do km 400.

Prosilci za ta mesta morajo izpopolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkov in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5.—Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrskega roka, zdravniško izpričevalo, navedeno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblasti, da niso bili obsojeni z kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 25. aprila 1931. pri sreskem cestnem odboru v Ljutomeru.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 21. marca 1931.

*

No 9199. 1009

Razpis.

Kraljevska banska uprava Vardarske banovine razpisuje sledeča mesta:

Pri kmetijskem oddelku kraljevske banske uprave v Skoplju:

1. eno mesto kmetijskega inšpektorja;

2. eno mesto kmetijskega svetnika, referenta za poljedelstvo;

3. eno mesto kmetijskega svetnika, referenta za vinogradništvo in sadjarstvo;

4. eno mesto kmetijskega svetnika, referenta za živinorejo;

5. eno mesto višjega kmetijskega pristava, referenta za kmetijski pouk;

6. eno mesto višjega kmetijskega pristava, referenta za statistiko;

7. eno mesto višjega kmetijskega pristava, referenta za združništvo;

8. eno mesto višjega kmetijskega pristava, referenta za fitopatologijo;

9. eno mesto računskega uradnika;

10. 5 mest arhivskih uradnikov.

Pri kmetijski šoli:

11. eno mesto suplenta.

Pri kmetijskem zavodu,

12. eno mesto asistenta pripravnika;

13. eno mesto računovodje;

14. dve mesti pripravnikov.

Pri tržnih sodiščih:

15. štiri mesta pripravnikov.

Pri preizkusnem in selekcijskem zavodu za sočivje v Gornjem Lisičju:

16. eno mesto upravnika v činu inšpektorja.

Pri žrebčarni v Leskovcu:

17. eno mesto upravnika.

Pri sreskih sadnih sodiščih:

18. 46 mest pripravnikov - pomočnikov upravnikov sadnih sodišč.

Za uradnike pod točkami 1. do 8. se zahteva fakultetna izobrazba in državni strokovni izpit.

Za računskega uradnika se zahteva trgovska šola in potrebna praksa iz državnega računovodstva.

Za arhivske uradnike se zahteva nižja šolska izobrazba in potrebna arhivska praksa.

Za suplenta na kmetijski šoli in asistenta pripravnika se zahteva poljedelska fakulteta in dveletna praksa na kakšnem državnem ali zasebnem posestvu.

Za računovodjo kmetijskega zavoda se zahteva nižja šolska izobrazba in potrebna praksa iz državnega računovodstva.

Za upravnika preiskusnega in selekcijskega zavoda za sočivje se zahteva poljedelska fakulteta, državni strokovni izpit in potrebna praksa iz vrtnarstva in selekcije rastlin.

Za to mesto se lahko prijavijo tudi mlajši kandidati, toda s potrebno prakso.

Za uradnike pod točkami 14., 15. in 18. se zahteva nižja poljedelska šola in potrebna praksa.

Za upravnika žrebčarne se zahteva kvalifikacija srednje poljedelske šole in potrebna praksa iz živinoreje.

V slučaju, da se ne bo prijavilo zadostno število kandidatov s potrebno kvalifikacijo, se bodo sprejemali v službo tudi upokojeni kmetijski uradniki kot honorarni (člen 10. uredbe o izvršitvi budžeta za leto 1931/1932).

Prejemki nanovo sprejetih uradnikov se bodo regulirali po uradniškem zakonu od 1. aprila 1931.

Potrebna dokazila po zakonu o uradnikih, kolkovana s kolkom za 5.—Din, naj se pošiljajo kmetijskemu oddelku kraljevske banske uprave Vardarske banovine (Poljoprivredno odeljenje kraljevske banske uprave Vardarske banovine), Skoplje, najkasneje do 25. aprila t. l.

Iz pisarne kmetijskega oddelka kraljevske banske uprave Vardarske banovine III. 9199.

Kraljevska banska uprava Vardarske banovine,

Skoplje, dne 8. aprila 1931.

*

VI No. 7998/1. 1013

Spremembe v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. K. r. h. Peter, sekundarij bolnice v Ljubljani, in dr. K. r. l. Miro, zdravnik državnega higienskega zavoda v Ljubljani, sta bila vpisana v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 9. aprila 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A 158/30—31. 1006

Oklic,

s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

Pretentale Simon, posestnik na Melajskem vrhu št. 96, občina Slatina Radenci, srez Ljutomer, je umrl dne 28. julija 1930 in ni zapustil nobenega sporočila poslednje volje.

Je li kaj dedičev, sodišču ni znano. Gosp. Zamuda Franc, posestnik v Žrnoci št. 15, občina Slatina Radenci, postavlja sodišče za skrbnika zapuščine.

Kdor hoče zahtevati zapuščino za sé, mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo dedinsko pravico.

Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor so zahteve izkazane, izročila, v kolikor se to ni zgodilo, se bo državi v prid zasegla.

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni, odd. I., dne 17. marca 1931.

*

Ne V 89/31—1 1024

Oklic

Na predlog Rutar Marije, posestnice v Ljubljani, Sv. Petra cesta 47, se dovoli uvedba amortizacije pri zemljišču Rutar Marije iz Ljubljane, vl. 276 k. o. St. Peterško predmestje, I. del, vključenih bremen, in sicer: preživitka Anžin Mihaela in Marije in terjatve Plevnik Uršule roj. Anžur po 200 fl iz ženitne pogodbe z dne 29. aprila 1836.

Kdor uveljavlja zahtevek do navedenih pravic, jih ima priglasiti podpisnemu sodišču najkasneje do 15. aprila 1932, in sicer bo po preteku tega roka na predlog

predlagateljice dovoljena amortizacija in izbris navedenih pravic.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. V., dne 23. marca 1931.

*

E 201/31—8 1022

Dražbeni oklic.

Dne 10. maja 1931 ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: kmečkega posestva na Koncu št. 3 pri Laškem, zemljiška knjiga Lažice, vl. št. 60.

Cenilna vrednost: Din 53.176'25; vrednost pritikline: Din 3.945'—; najmanjši ponudek: 35.450'84.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Laškem, dne 30. marca 1931.

*

E 38/31—18 1015

Dražbeni oklic.

Dne 11. maja 1931. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Bušča vas, vl. št. 777.

Cenilna vrednost: 23.082'50 Din; vrednost pritikline: 717 Din; najmanjši ponudek: 15.388'50 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Kostanjevica, dne 14. aprila 1931.

*

E 138/31—6 1021

Dražbeni oklic

Dne 30. maja 1931. ob poldesetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: kmečkega posestva v Zg. Rečici št. 69, zemljiška knjiga Rečica, vl. št. 61.

cenilna vrednost: Din 66.015'50; vrednost pritikline: Din 800'—; najmanjši ponudek: Din 44.010'20.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Laškem, dne 31. marca 1931.

*

E IX 4883/30—16. 1008

Dražbeni oklic.

Dne 1. junija 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Pobrežje, vl. št. 18.

Cenilna vrednost: 87.115 Din; vrednost pritikline: 160 Din (ki je v cenilni vrednosti všteta); najmanjši ponudek: 43.803'33 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 31. marca 1931.

Konkurzni razglasi Popravek.

V št. 84. »Jugoslavana« se je pri ediktu S 11/29/32, Odprava konkurza pripetila tiskovna poma: ime se mora glasiti Novak Janko (ne Nova Janko).

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No. 441/9. 1008a—2—1

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 363/19 z dne 27. marca 1931, na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910. in njegovih izprememb odnošno dopolnitev,

I. javno pisмено ofertno licitacijo za dobavo in polaganje linoleja in celoteksa v novi porodišnici v Celju v skrajšanem roku na dan 5. maja 1931. pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti o licitaciji so razvidne iz popolnega razglasa v »Službenih novinah kraljevine Jugoslavije« in Službenih objavah »Jugoslavana«.

Vsi potrebni podatki in pojasnila se dobijo v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Sresko načelstvo v Celju, dne 9. aprila 1931.

*

Štev. 3565/II. 1007—2—2

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje za na dan 23. aprila 1931 ob enajstih nabavo:

90.000 kg Portland-cementa,

500 m³ rečnega peska, 0—7 mm velikosti zrn,

500 m³ rečnega gramoza, 7—35 mm velikosti zrn.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 13. aprila 1931.

Razne objave

1019

Vabilo

na redni letni občni zbor

Javnega skladišča in prevozne družbe, delniške družbe v Celju,

ki bo

dne 29. aprila 1931 ob 15. uri v pisarni gosp. Dušana Zauggerja v Celju, Gosposka ulica 1/I.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovanju družbe in predložitve računskega zaključka z računskim poročilom.
3. Poročilo revizijskega odbora.
4. Odobritev letnega računa in sklep o odvezi upravnega sveta po naročilu revizijskega odbora.
5. Volitev članov upravnega sveta in revizijskega odbora.
6. Določevanje nagrad za upravni svet in revizijski odbor.

Po § 22. družbenih pravil se smejo udeležiti občnega zbora samo oni delničarji, ki so položili najkasneje do dne 23. aprila 1931, ali pri družbeni blagajni ali pri Celjski posojilnici, d. d. v Celju, ali pri celjski podružnici Ljubljanske kreditne banke ali pri celjski podružnici Prve hrvatske štedionice vse svoje delnice z nedospelimi kuponi vse.

Imenik onih, ki so položili v to svrhu delnice za občni zbor, se sklene dne 23. aprila 1931, ob 12. uri; vsakemu glasujočemu delničarju je do občnega zbora dovoljen vpogled v ta imenik v družbenih poslovnih prostorih.

Vsaka delnica daje pravico do enega glasu.

Za delničarja se smatra tisti, na čigar ime so delnice založene.

Glasovalno pravico na občnem zboru izvršuje vsak delničar osebno ali po pooblaščenju, ki se mora izkazati z zakonito izdanim posebnim pooblastilom; varovance in juristične osebe zastopajo njih zakoniti ali statutarni zastopniki.

Vsi delničarji se pozivajo, da položijo svoje delnice pri enem zgoraj navedenih bančnih zavodov, ker se bodo iste prežigosale na nominalno vrednost Din 600.— za delnico v smislu sklepa izrednega občnega zbora z dne 5. marca 1929, ki je bil odobren z odlokom kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 29. januarja 1930, No. 1638 VIII/1.

V Celju, dne 15. aprila 1931.

Za upravni svet:

Drago Kralj, s. r. Dr. K. Wolf, s. r.

*

1011—3—1

Poziv upnikom.

Tvrška »Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, registrirana zadruga z omejeno zavezo,« se je po soglasnem sklepu občnega zbora z dne 2. marca 1931. razdružila in prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve do 10. maja 1931. podpisanimi likvidatorjema.

Likvidatorja:

Dr. Jerovšek Anton, ravnatelj, s. r.
Hrastelj Franc, podravnatelj, s. r.,
oba v Mariboru.

*

1016

Objava.

Izgubila sem izpričevalo IV. razreda delniške meščanske šole v Ljubljani VII. na ime: Jurčič Božena, rod. iz Ljubljane. Proglašam ga za neveljavno.

Jurčič Božena, s. r.

*

1023

Objava.

Izgubil sem izpričevalo III. b razreda drž. realne gimnazije v Kranju, za šolsko leto 1925/26. Proglašam ga za neveljavno.

Kokl Julijan, s. r., Ljubljana.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

68

Napravil sem globok požirek iz Willyjeve steklenice. V tistem trenutku je priplešala mimo tista mala šivilja. Bolj vitka in bolj nežna je bila ko Adela. Pri zadnjem sestanku v megli in na ulici nisem tega opazil, zdaj sem pa videl, da je postala Adela že prava žena s polnimi prsi in močnimi nogami. Ne spominjam se, ali je bila prej tudi taka, ker nisem na to pazil. Nejevoljen sem odrinil svoj kozarec proč, toda zopet sem začel primerjati Adelo s šiviljo in opazovati obe telesu; ah, če bi le mogel to v sebi vdusiti!

»Čvrst pometaj je postala,« je dejal Willy, ko da je uganil moje misli.

»O, drži jezik,« sem odvrnil jezen.

Valček je bil končan. Adela je slonela na vratih. Šel sem tja. Pozdravila me je, toda nič ni prestala se smejati in razgovarjati s tistim črnim tičem. Ob stal sem in jo motril. Srce mi je tolklo ko pred usodepolno odločitvijo.

»Zakaj me tako čudno gledaš?« je vprašala.

»O, nič,« sem dejal, »hočeš, da pleševa?«

»Tega ne, prihodnjega,« je odgovorila in odšla s svojim spremljevalcem na parket.

Počakal sem na njo, potem sva zaplesala boston. Zelo sem se potrudil, ona se mi je s priznanjem nasmehnila: »Plesati si se pa naučil v vojni.«

Tamkaj ravne ne, ampak prej smo dobili nagrade.

Naglo me je pogledala. »Škoda, plesala bi lahko midva. Kakšna nagrada je pa bila?«

»Šest galebkih jajc in medalja,« sem odvrnil in začutil, da me je oblila rdečica. Gosli so svirale tako tiho, da se je lahko čulo drsanje mnogih nog.

»Zdaj pleševa,« sem dejal, »ali se še spominjaš, kako sem te včasih podil, ko si prišla iz telovadnice?«

Pokimala je. »Da, takrat smo bili še zelo otročji. Pogledaj tja, tisto dekle v rdeči obleki — take bluze, ki padajo nekoliko čez krilo, so zdaj najmodernejše. Kako šik, kaj?«

Gosli so oddale melodijo čelu. Trepetajoče, ko zadržan jok, so se tresle nad zlato-rjavimi zvoki.

»Ko sem te prvič nagovoril, sva zbežala drug od drugega proč,« sem dejal, »v juniju je bilo, na mestnih okopih, tako dobro se spominjam, kot da je, bilo včeraj —«

Adela je nekomu pomigavala, potem se je obrnila zopet k meni.

»Da, kaj tako neumnega. Ali znaš plesati tango? Tisti črni tam je neprekosljiv tango-plesalec.«

Nisem odgovoril. Godba je utihnila. »Ali greš k

naši mizi?« sem jo vprašal.

Pogledala je tja. »Kdo je tisti vitki z lakastim čevlji?«

»Karol Bröger,« sem ji pojasnil. Vsedla se je k nam. Willy ji je ponudil kozarec in napravil dovtip. Smejala se je in zrla na Karola. Semintja je vrgla pogled tudi na Karlovo prijateljico, tistega konjička za pred sani; — to je bilo tisto dekle v moderni obleki. Ves osupe! sem jo opazoval; kako se je spremenila. Ali me je varal spomin tudi tu? Ali se je moj spomin toliko časa bohotno razvijal, da ga je resničnost prerasla? To dekle pred menoj pri mizi je tuje, nekoliko preglasno dekle, ki mnogo preveč govori. Ali ni pod vsem tem skrita še neka druga, ki jo bolje poznam?

Ali se more človek z leti spremeniti? Morda so leta vzrok, sem si mislil, saj so minila od tedaj že tri, takrat je bila stara šestnajst let in je bila še otrok, zdaj jih ima devetnajst in je že dorasla. Naenkrat me je objela brezmejná otožnost. Mislim sem na čas, ki teče in teče ter vse spreminja; ko se človek vrne, ne najde ničesar več, O, slovo je težko — toda vrnitev je včasih še težja.

»Kako smešen obraz imaš naenkrat, Ernest,« mi je dejal Willy, »ali te ščipije po trebuhu?«

»Dolgočasen je,« je pristavila Adela smeje se, »tak je bil tudi prej vedno. Postani no enkrat že malo bolj živahen! To imajo dekleta rajši. Ne bodi kot kako tnalol!«

Nekaj podatkov iz življenja kralja Alfonza XIII.

Bivši španski kralj Alfonz XIII. je bil rojen 17. maja leta 1886. v Madridu, torej je sedaj v 45. letu. Rojen je bil že po smrti svojega očeta Alfonza XII., ki je umrl 3 dni prej, predno je dosegel svoje 28. leto. Takoj ob njegovem rojstvu so ga proglasili za španskega kralja, dokler pa ni bil polnoleten, je vladala zanj njegova mati. Ko je bil star 16 let, je prevzel vladno (17. maja leta 1902), štiri leta kasneje pa se je oženil s princezino Eno Battenberško, vnukinjo angleške kraljice Viktorije. Na dan poroke pa so mladi par napadli in le srečno naključje je naneslo, da sta mladoporočena ostala živa.

Kralj Alfonz XIII. je imel 6 otrok, ki so pa večinoma vsi bolni. Najstarejši sin Carlos je gluho, drugi sin pa »krvavi«. To bolezen je podedoval po svoji materi. Pravijo pa, da »krvavit« tudi oba najmlajša sinova. Hčerki pa sta stari po 22, oziroma 20 let.

Največja nesreča za bivšega španskega kralja Alfonza XIII. je bila nesrečna vojna z Marokanci, posledica te vojne pa je bila diktatura.

»Düsseldorfski vampir« pred sodiščem

Po zaslišanju Kürtena se je pričelo zasliševanje priči. Še predno pa je bila zaslišana prva priča, je vprašal predsednik obtoženca: »Ali se niste nikdar kesali svojih dejanj?«

Na to je odgovoril Kürten:

»Ne igrati nobene komedije, če tako mirno govorim — vse globoko obžalujem!«

Na to je bil zaslišan kot priča zdravnik dr. Klempel glede umora hčerke gostilničarja Kleina. Ta je rekel: »Dekle je bilo zadavljeno, poleg tega pa je imelo še vrat 4-krat prezezan. Trebuh pa je bil ves razmrvarjen. Vse je plavalo v krvi. Umorjeno pa je bilo dekle, baš ko je igrala godbo v gostilni.«

Nato je bil zaslišan kriminalni svetnik Momberg iz Düsseldorfa. Ta pove, da Marija Butlik pravzaprav nima glavne zasluge, da se je Kürtenu dokazalo, da je morilec. Ona je pač prišla v mesto in je tam pri iskanju stanovanja naketela na Kürtena, ki jo je najprej peljal na svoje stanovanje, potem pa v oddaljen gozd, kjer jo je začel daviti rekoč: »Tu lahko kričiš, kolikor hočeš!« Ko pa je mislil, da je mrtva, jo je pustil. Dekle pa se je zopet zavedlo in se vrnilo v mesto. Iz mesta pa je pisala neki prijateljici, kaj se ji je pripetilo, to pismo pa je prišlo v tuje roke in potem na policijo. Tako je prišla policija v zvezo z Butlikovo in potem pri preiskavi hiše tudi s Kürtenom. Ko je Kürtenu povedala njegova žena, da je policija v hiši, je vzkliznil: »Vse sem storil, prav vse!«

Ko pa je bil Kürten zaprt, je vse svoje zločine gladko narekoval strojepiski.

Na to je bila zaslišana kot priča gospa Kühne, ki jo je bil hotel Kürten zabosti s škarjami, pa so se mu odlomile (odlomljeni del škarij so operativnim potom odstranili). Ta pove, da jo je Kürten slučajno srečal na samoti in jo začel zabadati, da je bila naenkrat vsa v krvi.

»Ali poznate tega moža?« vpraša sodnik priči in ji pokaže Kürtena.

»Ne — vsaj je bilo takrat čisto tema!«

»Pa zakaj vas je Kürten pustil?« — vpraša odvetnik.

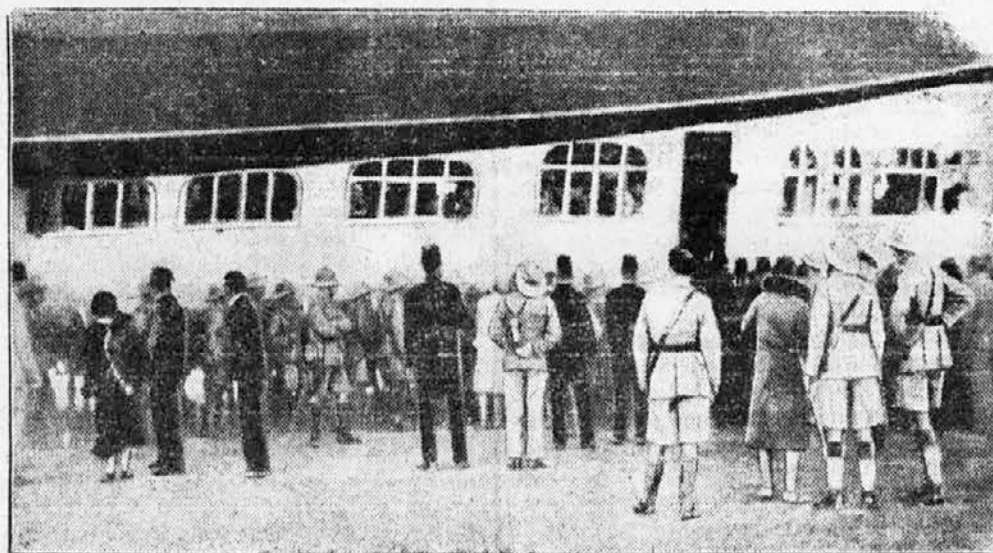
»Mogoče je mislil, da imam že dovolj!«

Trgovca Schwarz pove, da z gotovostjo pozna škarje, ki mu jih je bil Kürten prinesel nabrušit. Ravno tako spozna tudi bodalo, ki ga je bil Kürten kupil pri njem.

Gospe Ohliger niso zaslišali, katere hčerko je Kürten umoril, ker je bila zelo potrta. Kürten sam je rekel: »Prosim, da te ženske ne zaslišujete, bodite vendar usmiljeni!«

Nato je bil zaslišan profesor Beg, ki je izjavil, da so bile vse rane, ki so jih dobile gospe Kühne, Ohliger in Scheer, smrtno. Gospe Kühne je rešil le klobuk.

Nato so zaslišali še Berto Schuhmacher. Ta



»Zeppelin« nad Egiptom

Zrakoplov »Zeppelin« je nedavno krožil nad raznimi deželami bližnjega vzhoda, med drugim tudi nad Egiptom, kjer je pristal na letovišču Almaza pri Kairi.

pove, da jo je Kürten nekoč ogovoril. Ko pogleda obtoženca, pravi: »Da, on je ta! Torej, ko sva govorila, sva govorila tudi o umorih in takrat je rekel: »Ves svet bo še strmel! To bo še strašno!«

Nato je bilo zaslišanje priči prekinjeno.

Iz »življenja« zavarovalnic

Neko sodišče v Ameriki se je pred nekaj tedni bavilo z zanimivo obtožbo proti velikemu tihotapu morfija in kokaina Fredu Harrasu, ki je dajal raznim že bolj slabotnim ljudem brezplačno toliko strupa, kolikor so ga hoteli, če so se le dali zavarovati za življenje do zneska 10.000 dolarjev (za toliko zavarujejo zavarovalnice v Ameriki brez zdravniške preiskave), zavarovalne listine pa so morali dati njemu. Fred Harras je na ta način pomagal v 8 letih 31 ljudem na oni svet, sam pa je pobasal njihove zavarovalnine.

Zavarovanje sega daleč nazaj v 17. stoletje. L. 1668. je napisal namreč angleški duhovnik Rowntree brošuro o povprečni starosti ljudi in s tem je dal podlago za našo sedanjo zavarovalniško znanost. Nekaj let je bila nato že ustanovljena na povelje angleškega kralja prva zavarovalnica za dvorsko osebje. Edvard Lloyd v Londonu pa je ustanovitelj zavarovanja ladij. Danes odpade na Ameriko 71 odstotkov vsega zavarovalništva, na Anglijo pa 10 odstotkov.

Naravnost čudovito je to, kaj vse Amerikanci zavarujejo. Tako je dal zavarovati bogataš

Nirdlinger, ki ga je pred par tedni ustrelila njegova žena in bivša igralka v Nizzi, jamice na licu svoje žene za 100.000 dolarjev. Neka svetovnoznana plesalka je dala zavarovati svoje noge za četr milijona dolarjev, neka igralka pa za isto svoto svoje zobe.

Zanimivo je tudi, kako visoko so razni vladarji cenili svoje življenje. Napoleon Veliki se je dal zavarovati 1. maja l. 1813. za 5 milijonov angleških funtov, ki jih pa niso dobili dediči izplačanih v celoti, ampak samo en del, ker po svojem padcu Napoleon ni mogel več plačevati visoke premije. Bivši car Nikolaj je bil zavarovan za 3 milijone zlatih frankov, toda za slučaj nasilne smrti zavarovalnici te svote ni bilo treba izplačati. Angleški kralj je zavarovan za 2 milijona funtov šterlingov (1 funt je 275 dinarjev) in za ravno toliko je zavarovan tudi angleški prestolonaslednik.

Vojska za pse v Franciji

Med francoskim društvom za varstvo živali in med francoskim ministrom za finance se je vnel hud boj za zaščito psov.

Do tega boja je prišlo tako-le:

Francoski cariniki so že dostikrat ugotovili, da rabijo tihotapci pse prav radi za svoje tihotapske namene. To so javili cariniki tudi vladi in da nadaljnjo zlorabo psov v tihotapske namene prepreči, je izdalo francosko finančno ministrstvo naredbu, da dobi vsak carinik 15 frankov nagrade, če vjame za tihotapstvo dresira-

nega psa in če ob enem poskrbi, da konjač psa ubije. Proti tej naredbi finančnega ministrstva pa so se uprli vsi prijatelji in ljubitelji psov, ker jim ne gre v glavo, zakaj naj trpe psi zaradi lopovskih ljudi? Oblas naj kaznuje tihotapec, ne pa psov! In kot odgovor na odlok finančnega ministrstva je sklenilo društvo za varstvo živali izplačati vsakemu cariniku po 25 frankov nagrade, ki izpusti tihotapskega psa na svobodo.



Amerikanska reklama

Ob neki cesti, ki vodi v Los Angeles (v Kaliforniji) stoji kavarna. Lastnik kavarne opozarja s posebno reklamo, kakor jo kaže slika, avtomobiliste na svojo bečinsko postajo.

Za kratek čas

»Kaj pravite, koliko sem star?«

»56 let!«

»Točno! Kako pa ste na to prišli?«

»Poznam človeka, ki je star 28 let, ta pa je le na pol tepec!«

Kralj Ludvik Filip Orleanski je obiskal bolnega državnika Talleyranda in ga vprašal, kako mu kaj gre.

Talleyrand: »Trepim naravnost peklenške bolečine!«

Kralj: »Že sedaj?«

Vojaški zdravnik vpraša — razsajala je ravno nevarna nalezljiva bolezen — zjutraj v bolnici:

»Koliko jih je umrlo?«

»Devet!«

»Kako? Saj sem vendar dal zdravila za deset!«



»Zakaj pa pojeta ti dve dami vedno skupaj?«
»Meni se zdi, da nobena noče sama prevzeti odgovornosti.«